

FAZİLET ECZANESİ (1982)

HALDUN TANER (1915 – 1986)

Genel Bakış

İlk defa 1960 yılında, İstanbul Şehir Tiyatroları'nda, Ulvi Uraz'ın sahne düzeniyle sahnelenmiş olan *Fazilet Eczanesi*, yazarın kaleme almış olduğu dördüncü tiyatro oyunudur. Sahnelendikten yıllar sonra 1982 yılında *Devlet Tiyatro Yayınları* tarafından kitap halinde yayımlanmıştır. Göstermecî tiyatro teknikleriyle kurgulanmış olan oyun üç perdeden oluşmaktadır. Uzam olarak 1950'li yılların Boğaziçi'ndeki bir mahallesinde geçen oyunda toplamda otuz üç oyuncu rol almaktadır. Oyunun geçtiği dönemde Türkiye'de yaşanan siyasal, toplumsal ve iktisadi olaylar, bir mahalle eczanesinde gerçekleşen olaylar üzerinden izleyiciye/okuyucuya aktarılır. Oyunu oluşturan kurgu gerçek zamanda 28 Ağustos tarihinde başlayıp 30 Ağustos tarihinde bitmektedir. *Bilgi Yayınevi* tarafından yayımlanan 1994 tarihli ikinci baskıda, yazarın 1977 tarihinde kaleme aldığı "Bir Eczane" başlıklı yazısı yer almaktadır. Yazar söz konusu edilen yazıda bir mahalle eczanesi üzerinden 1950'li yılların toplumsal panoramasını vermeyi amaçladığını ifade etmiştir. *Günün Adamı* ve *Dışardakiler* adlı eserlerinde de olduğu gibi oyunun ana konusu eskiyle yenin çatışması üzerine kuruludur. "Yaşamın bilincine erememiş, dünyada oynanan oyunun farkına varamamış, kabuğunun içinden çıkamamış, küçük insanların küçük dünyası" (Taner, 1994, s. 6).

Özet

Boğaziçi'nin deniz kenarına yakın bir mahallesinde bulunan Fazilet Eczanesi'ni işleten Sadettin Dertsavar, yeni ilaçlar üretmek amacıyla otuz bin lira kadar borca girmiştir ve Müteahhit Tahsin Bey, onun eczanesini yıkıp yerine blok bina yaptırmak istemektedir. Eski usul eczacılık yapan Sadettin'in, fabrikalarda seri bir şekilde üretilen ilaçları satan eczanelerle başı beladadır. Birçok kişiden almış olduğu borçları ödemekte zorlanır ve bütün ümidini yeni ürettiği ilaca bağlar. Sadettin oğlu Ünal'ı halefi yapmak istemektedir ve onun eczacılık fakültesinden mezun olmasını ister. Fakat heykeltıraş olmaya heves etmiş olan Ünal Roma'da sanat eğitimi almayı hayal etmektedir. Babası gibi eczacı olmak istemez ve heykel yapmakla uğraşır. Sadettin'in eşi Naciye'nin eski sevgilisi Sefa, mahallede oynanacak bir oyun için İstanbul'a gelmiştir. Eczaneye gelen Sefa Naciye'den akşam vakitlerinde oynanacak oyunu izlemeye gelmesini ister. Sadettin, mahallelilerin ve ailesinin sorunlarıyla uğraşırken, diğer ana karakterler kendi sorunlarına çözüm aramaktadırlar. Eczanenin önündeki asırlık incir ağacı bir gün Tahsin Bey'in adamları tarafından kesilir. Tahsin Bey'in kızı Melda'yla Sadettin'in oğlu Ünal bir gece eczanede sevişirler. Nöbetçi olan eczananın kapalı olmasından işkillenen mahalleliler eczananın kapısını zorlarlar. Yusuf'un eczaneye geceleri kadın getirdiği ve oynattığı söylentileri üzerine Tahsin Bey eczananın her yerini aramaya niyetlenir. Ünal'la Tahsin arasında çıkan arbede sırasında eczanede yangın çıkar ve ecza dolaplarının bazıları yanar. Aynı gece oyunu izlemeye gitmiş olan Naciye Sefa'nın tahrikleri üzerine onunla kaçmaya karar verir ve Sadettin'le arasında geçen kavgayı da bahane ederek evi terk eder. Ertesi sabah eczaneye gelen polis soruşturma yapar. Ünal'ı suçlayacak hiçbir delil bulunamaz. Melda'nın Ünal'la birlikte olduğunu öğrenen Tahsin Bey, kızını evlatlıktan reddeder. Ünal Melda'yla birlikte hayallerinin peşinden gitmek ister ve babasının yanından ayrılır. Ünal'ın gidişi üzerine Sadettin her şeyden vazgeçer ve dükkandaki eşyaları satıp dükkanı Tahsin'e devretmeye karar verir. Fakat mahallelilerin dayanışması sayesinde Sadettin'e yeni bir dükkan ve eşyalar için gerekli sermaye bulunur. Naciye de Sefa'yla kaçmaktan vazgeçip eşinin yanına dönmüştür. Oyun Yusuf'un sekiz yıl içinde olup bitenleri anlattığı kısa bir konuşmasıyla sonra erer.

Kişiler

Sadettin Dertsavar Oyunda başrol oynayan Sadettin, Fazilet Eczanesi'nin sahibidir. Eski usul eczacılık anlayışını devam ettirmeye çalışır ve fabrikasyon ilaç satan eczanelere karşı çıkar. Müşterileri için kişisel ilaçlar yapmaktadır. Eczaneyi yıktırıp blok bina yaptırmak isteyen Müteahhit

Tahsin Bey'e karşı mücadele eder ve oğlunu halefi olarak yetiştirmek ister. Mahallelilerin bütün sorunlarıyla ilgilenir.

Yusuf Eczanede kalfa olarak çalışan oyuncunun en önemli görevi, oyunun girişinde ve sonunda olan olayları izleyicilere/okuyuculara anlatır.

Naciye Adana'da dünyaya gelmiş olan kadın karakter, Kırklareli'nde bir adamla evlenmiş ve onun ölümü üzerine İstanbul'a gelip eczanede çalışmaya başlamıştır. Sadettin eşidir fakat yaşadığı hayattan pek memnun değildir. Eşinin çalışkanlığından ve ilgisizliğinden yakındır. İlk aşkı Sefa'nın onun karşısına çıkmasıyla, onunla birlikte kaçmak ve eşiyile kalmak arasında gidip gelir.

Ünal Sadettin'in ilk eşinden olan oğlu yirmi üç yaşlarındadır. Babası onun eczacılık fakültesini bitirmesini ve dükkanın yönetimini devralmasını ister. Fakat Ünal Roma'ya gidip sanat eğitimi almak ve heykeltıraş olmak istemektedir.

Müteahhit Tahsin Bey Eczanenin sahibi olan karakter, Sadettin'i dükkandan çıkartmak, binayı yıkmak ve yerine blok bir bina yaptırmak istemektedir. Melda'nın babasıdır. Çeşitli entrikalarla ve baskılarla Sadettin'i zor durumda bırakmaya ve dükkandan çıkmaya mecbur etmeye çalışır.

Melda Yirmi iki yaşlarında olan genç kadın karakter Tahsin Bey'in kızıdır. Fulbright bursuyla Amerika'da tahsil yapmayı hayal etmektedir. Amerikan güney eyaletleri halk edebiyatının Amerikan kuzey eyaletleri edebiyatına tesirleri adlı bir tez yazmak istemektedir. Ünal'la aynı üniversitede tahsil görmektedir. Kendi başına buyruk bir karaktere sahip olan genç kadın karakter, Ünal'la ilişki yaşamaya başlar.

Oyunda rol alan diğer karakterlerin isimleri şunlardır: Recai, Refet, Emir Eri, Leman, Muadelet, Gözlüklü Adam, Miralay Kazım, Andon, Eleni, Sefa, Postacı, Füsün, Viçen, Sadun, Alev, Rıza, Pehlivan, Ercüment, Köse Mutu, Çocuklu Kadın, Aytekin, Alman Kız, Polis, Genç Kız, Delikanlı.

Öykü

Eczanenin Yerine Blok Bina Yapılmasının İstenmesi Geleneksel yöntemlerle kurulmuş, Boğaziçi semtinin kıyısında bulunan, Fazilet Eczenesi'ni Sadettin Dertsavar işletmektedir. Elindeki süpürgeyle hareketsiz bir halde duran Yusuf, oyunun geçeceği mekandan ve karakterlerden bahseder. Ardından sahne aydınlanır. Refet ile Recai adlı karakterler eczanenin önünde oturmuş tavla oynarlarken mahallede olup biten olaylar üzerine konuşurlar. Müteahhit Tahsin Bey Sadettin'in eczanesini icraya vermiştir. Naciye, yapılacak olan binanın temel ruhsatının alındığını ve projenin tasdikten geçirildiğini söyler. Eczanenin yerine blok bina dikilmesi istenmektedir. Sahnedeki oyuncular, Tahsin'in binayı bankalara kiralayacağını ve onun bu yatırımdan ciddi meblağda para kazanacağını düşünürler.

Ailenin Genel Durumu ve Naciye'ye Yazılmış Olan Şiir Sadettin, eski usulle hastalarının ilaçlarını bizzat yapmaktadır. Eşi Naciye onun laboratuvardan hiç dışarı çıkmıyor oluşundan hoşnutsuzdur. Sadettin daima hastaları için yeni ilaçlar çıkarmaktadır. Onların şikayetlerine göre ilaçların içeriğinde değişiklikler yapar. Fakat Naciye Sadettin'in çabalarının karşılığını alamadığını söyler. Sadettin, oğlu Ünal'ın eczanede çalışmasını ve onun ilaç yapmayı öğrenmesini istemektedir. Fakat Ünal İtalya'da heykeltıraşlık eğitimi almanın hayalini kurmaktadır. Bizzat yapmış olduğu bir denizkızı heykeli masanın üzerinde durmaktadır. Recai'yle Refet tavla oynamaya devam etmektedirler. Eczaneye kırk beş yaşlarında olan fakat kendisini daha genç hissedenden Muadelet gelir. Muadelet Naciye'ye gözlüklü bir adam tarafından takip edildiğini söyler. Naciye gözlüklü adama bakar ve onun eczaneye hiç ilgilenmeden ilerlediğini görür. Naciye'ye göre Muadelet kuruntu etmektedir. Muadelet Naciye'ye, ondan ödünç aldığı romanın arasından çıkan bir şiiri sorar. Naciye Muadelet'e, gençliğinde şiiri okuduğunu ve onu beğenip sakladığını söyler. Muadelet şiirin Naciye için yazılmış olabileceğini düşünür.

Ailenin Yaşadığı Sorunlar Eczaneye gelen Leman Naciye'ye, Sakiye'nin kocası tarafından dövüldüğünü söyler. Eczanede ona uygun başka bir eş bulabileceklerini düşünür. Zira Sadettin'le Naciye de eczanede tanışıp evlenmişlerdir. Dört yıldır aynı entariyi giyen ve ailesinden de rahat yüzü görmemiş olan Naciye, Sadettin'in düşüncesizliğinden dolayı sitem eder. Bu sırada Sadettin laboratuvardan çıkar. Fabrikalarda üretilen hazır ilaçları satan, eczacılık diploması bile olmayan eczacıları eleştirir. Ona göre ilaç kişiye özel yapılmalıdır. Sadettin hastalarının sorunlarıyla bizzat

ilgilenir ve ilaçların gösterdiği yan etkilere göre ilaçlarda kullandığı maddelerin miktarını yeniden ayarlar. Kendi halinde ve içine kapanmış olan insanlara kızar.

Naciye'yle Müslim'in Karşılaşması, Eczanenin İcraya Verilmesi ve Ünal'ın İtalya'ya Gitmek İstemesi Recai, Miralay Kazım'ın tansiyonunu ölçer ve kalp atışlarını dinler. Recai ona istirahat etmesini önerir fakat Kazım, evde sıkıldığını ve kapalı yerde duramadığını söyler. Kazım, üzerinde kurukafa işareti bulunan sedit zehirleri Nazi subaylarının serpuşlarında bulunan amblemlere benzetir. Galiçya'da savaşırken Oberst Fon Beck'le tanışmıştır. Naciye, eski bir dostu olan Müslim'le karşılaşır. Müslim eczaneye C vitamini almaya gelmiştir. Fakat artık bir sahne sanatçısı olmuş olan Müslim, Sefa Şensoy adını almıştır. Ardından postacı eczaneye gelir. Ünal'a İtalya'dan bir mektup ve hüküm hülasası gelmiştir. Refet, mahkemeye bir layihe yazıp icrayı erteletebileceğini söyler. Eczanenin önünde bulunan incir ağacının da kesilip kesilmeyeceği düşünülür. Diğer bir eczacı olan Şahap Bey'in tanıdığı, eczacılık mezunu Kıbrıslı bir kız Ünal'a münasip görülür. Fakat Ünal İtalya'ya gitmek istemektedir ve gelen mektupta beklediği haberin verildiği düşünülmektedir. İstidacı Refet, icranın ertelenmesi için gerekli dilekçeyi yazmış ve notere doğru yola koyulmuştur. O sırada Ünal sahneye girer ve kendisine mektup gelip gelmediğini sorar. Sadettin Ünal'a mektubun gelmediğini söyler ve birlikte ders çalışmadıkları için ona kızıp denizkızı heykelini yere atar. Eczacılık okuyan oğlunun yeniden ikmale kalmasından endişe etmektedir.

Melda'yla Ünal'ın Yakınlaşması Tahsin Bey'in kızı Melda eczaneye gelir ve onu Ünal karşılar. Melda'yla Ünal aynı fakültede okumaktadırlar. Fakat Melda, disiplinsiz davranışları nedeniyle üç defa fakülteden atılmıştır. Zengin bir ailenin kızı olduğu için zengin bir ailenin oğluya nişanlandırılmıştır. Fakat Melda, hiç görmeden nişanlandırıldığı kişinin babası gibi olduğunu anladığında ondan ayrılmıştır. Melda yaşamayı seven, konuşmalarının arasına yabancı kelimeler katan, şımarık ve bencil bir tiptedir. Babası tarafından eczacı yapılmak istenen Ünal'a hayallerinin peşinden gitmesini ve heykeltıraş olmasını söyler.

Naciye'yle Sefa'nın İlişkisi On iki yıl önce Sefa'yla Naciye arasında bir aşk ilişkisi yaşanmıştır. Bahsi geçen şiiri Müslim Naciye'ye yazmıştır. Müslim edebiyat ve tiyatroyla uzun yıllardır ilgilenmektedir. Kırklareli'nde yaşayan bir adamla evlenmiş olan Naciye, onun ölümü üzerine İstanbul'a gelip eczanede çalışmaya başlamıştır. Bir süre sonra Naciye'yle Sadettin evlenmişlerdir. Sefa Naciye'nin mutsuz olduğunu sezinler. Naciye onun bu görüşünü kabul etmez ve eski defterlerin açılmasını istemez.

Sadettin'le Tahsin'in Çatışması Bir süredir ekonomik sıkıntılar yaşayan ve borçlarını ödemeye çalışan Sadettin, Tahsin'den dükkanı boşaltmak için üç ay kadar bir süre ister. Tahsin avukatıyla birlikte eczaneye gelir. Tahsin eczanenin bir an evvel boşaltılmasını ister fakat Refet ona kanunları hatırlatır ve kiracının yeni bir yer bulana kadar beklenmesi gerektiğini söyler. Bir an evvel eczaneyi ele geçirip blok bina yapmak isteyen Tahsin bir ticaret simsardır. Mevcut iktisadi sisteme uyum sağlamış ve rant peşinde koşmaktadır. Sadettin Tahsin'e biraz daha beklemesini söyler ve ona insanları küçümseyen ifadelerinden dolayı kızar. Sadettin'e göre Tahsin gibi insanların olmadığı bir dünya daha refah ve huzurlu olacaktır. Tahsin'in küstahlığına daha fazla dayanamayan Sadettin onu dükkandan kovar.

Dönemin Toplumsal Panoraması İkinci perdenin başlangıcında Yusuf, Sefa Bey'in tiyatro oyununda çıkan bir münakaşayı çevresindekilere anlatır. Ardından Recai, Refet, Yusuf ve Pehlivan dönemin siyasi ortamıyla ilgili konuşurlar. Birbirlerini Demokrat, Millici ve Farmason olmakla suçlarlar. Fakat bu tartışma aralarında geçen bir şakalaşmadan ibarettir.

Ünal'ın Ailesi ve Kendisi Arasında İkilemde Kalması Eczaneye gelen Sadettin Ünal'a sandalını neden sattığını sorar. Ünal babasına, artık sandalı kullanmak istemediğini söyler. Sadettin Ünal'ı Şahap Bey'in bulduğu Neveser'le görüştürmek ister. Fakat Ünal, yüzünde sivilceleri olan ve gözlük takan bir kızla görüşmek istemez. Ünal yakında Roma'ya gideceğini ve oradan mektup beklediğini söyler. Ardından Melda eczaneye gelir ve telefonu kullanmak ister. Melda telefonda Sadun'la konuşuyormuş gibi davranır ve cilveler yapar. Fakat Sadun'un eczaneye gelmesiyle onun numara yaptığı anlaşılır ve Melda ağlayarak eczaneyi terk eder. Yusuf ile Ünal Melda'nın amacını anlamışlardır. Sadun Yusuf'tan Avrupa malı olan tuvalet kağıtlarından ister. Fakat eczanede onun istediği tuvalet kağıtlarının olmaması üzerine mevcut bulunan tuvalet kağıtlarından satın alır.

Sadettin'in Hayalleri ve Onun Ünal'ın Hayatına Yön Vermeye Çalışması Eczanenin yanındaki incir ağacını bir grup işçi kesmek için işe koyulmuştur. Mimar Feridun daha önce duvarın kökler

yüzünden yıkılabileceği konusunda Sadettin'i uyarmıştır. Fakat Sadettin, ağacın kesilmesindense duvarın yıkılmasını tercih etmiştir. Her zaman içinde ağaç olan bir eczanede çalışmayı hayal etmiştir. Ünal postaneden kendisine bir mektup geldiğini öğrenmiş ve babasının onu sakladığını anlamıştır. Bundan dolayı Ünal Sadettin'i ayıplar ve ondan mektubu aldıktan sonra oradan ayrılır.

Sırların Ortaya Çıkması Maç sırasında biri yaralanmıştır. Sadettin'in yaralıyla ilgilenmek için eczaneden ayrılması üzerine, karşıdaki kahveden dükkanı izleyen Sefa gelir ve Naciye'ye dün akşam oyuna neden gelmediğini sorar. Naciye Sefa'nın dükkanda bulunmasından rahatsız olur ve ondan kurtulmak için bu akşam oynanacak olan oyuna geleceğini söyler. Naciye Füsün Hanım'dan eczanenin ipotek edildiğini öğrenir. Bunun üzerine Sadettin'e kendisine bunu neden söylememiş olduğunu sorar ve kendisini umursanmıyormuş gibi hisseder. Sadettin, eczanenin ipotek edilmesi karşılığında aldığı otuz bin lirayla yeni ilacı için karton ve şişe satın almıştır. Paranın bir kısmını vicdan borcu olduğunu düşündüğü Ünal'ın anneannesine vermiştir. Dükkanın eninde sonunda satılacağını düşünen Naciye, dükkandaki eşyaları eczacı Viçen Efendi'ye satmak istemiştir. Sadettin Naciye'ye, kendisinden habersiz böyle bir iş yapmış olmasından dolayı çok kızar ve gücenir.

Sadettin'in Yeni Ekinle Olan Mücadelesi Bu gece Fazilet Eczanesi nöbetçidir. Ercüment dışarıda sinirli bir halde dolanmaktadır. Ünal ile Sadettin eczanenin içinde oturmaktadırlar ve Ünal, babasının gönlünü almak ister. Ercüment eczaneye girip kibrit ve tentürdiyot ister. Ardından Ercüment'in eşi Füsün, kahkahalar atarak Sadun'un arabasından iner. Kocasını görmesi üzerine Füsün ona, Ruhsar Hanımların davetine gideceklerini söyler. Ercüment Füsün'a birkaç dakika içinde hazır olacağını söyler. O sırada Tahsin Bey kesilen ağacın köklerine bakar. Yarın sabah köklerin de temizleneceğini söyler. Ünal Sadettin'den, dünkü çıkışından ve ileriye gittiğinden dolayı özür diler. Sadettin Ünal'a ne yapmaya niyetli olduğunu sorar. Ünal, Roma'ya gideceğini ve kendisinin bir sanatkar olduğunu söyler. Sadettin Ünal'a, eczacılığın da bir tür sanat olduğunu söyler. Mahallede yaşayan herkesin hastalığını bilen Sadettin, onlara yazdığı reçetelerde aslında onların öykülerini yazmış olduğunu söyler. Sadettin'e göre hastaya yazılmış bir reçete, en iyi romandan ve öyküden daha fazla sanat değeri taşımaktadır. Ünal, babasının halefi olmamakta kararlıdır. Zira eczacılık, değişen ekonomik sistemle birlikte seri üretime geçmiş ve Sadettin'in yaptığı ilaçların neredeyse hepsi elinde kalmıştır. Ünal Sadettin'e çağın değiştiğini ve ona uyum sağlanmasının gerektiğini söyler. Eczaneden ilaç çalmış olan Muadelet, yanlış ilaç çalıp içtiği için fenalaşmıştır. Sadettin onunla ilgilenir. Muadelet Sadettin'den ilaç çaldığı için özür diler. Sadettin hiç düşünmeden onu affeder. Ardından Sadettin dinlenmek için eve gider.

Ünal'la Melda'nın Birlikte Olmaları Kalfa Yusuf'un da dükkandan çıkmasının ardından, gittiği partiyi terk etmiş ola Melda eczaneye gelir. Ünal'la Melda arasında samimi bir diyalog gerçekleşir ve denize gitmek üzereyken Ünal Melda'ya yarı çıplak bir haldeyken yakalanmıştır. Onun atletik vücudunu gören Melda Ünal'dan etkilenir. Sadettin'in yaptığı alkollü içeceğin de etkisiyle laboratuvara girip sevişirler.

Sefa'nın Naciye'den Kendisiyle Kaçmasını İstemesi Oyunun bitmesinin ardından Sefa'yla Naciye ikilisi birlikte yürürler. Eczanenin yanındaki incir ağacının kesildiğini gördüklerinde, Adana'da tanıştıklarında ilk defa altında öpüştükleri incir ağacını hatırlarlar ve ondan bahsederler. Sefa Naciye'ye onu hiçbir zaman unutamadığını ve onunla birlikte olmak istediğini söyler. Sefa'nın sıcak ve romantik sözleri karşısında kendisini bırakan Naciye, ona sarılıp ağlamaya başlar. Sefa Naciye'ye yarın sabah Adana'ya geri döneceklerini söyler ve onun da kendisiyle gelmesini ister. Naciye Sefa'yla gitmek istemektedir fakat Sadettin'i de yüzüstü bırakmaktan çekinmektedir.

Ünal'la Tahsin'in Kavgasından Dolayı Eczanede Yangın Çıkması Miralay Kazım'ın kriz geçirmesi üzerine onu eczaneye götürürler. Emir Eri, Polis ve Tahsin eczanenin kapalı olduğunu fark ederler. Nöbetçi olan eczanenin kapalı olmasından işkillenen karakterler, Yusuf'un içeride bir kadınla birlikte olduğunu düşünürler. Bunun üzerine Tahsin eczaneye zorla girer ve içeride bir kadın aramaya başlar. Ünal'ın Tahsin'e engel olmaya çalışması üzerine bir arbede yaşanır. Kendisine tokat atılan Ünal, Tahsin'e yumruk atarak karşılık verir ve Tahsin ilaç şişelerinin üzerine devrilince yangın çıkar. Ünal Melda'yı eczaneden gizlice çıkardıktan sonra alevleri söndürmeye çalışır. Sadettin uyuklar bir halde pijamalarıyla eczaneye gelir. Polis itfaiyeyi arar.

Olayla İlgili Soruşturma ve Naciye'nin Sefa'yla Kaçmış Olması Ertesi sabah 30 Ağustos Zafer Bayramı kutlanmaktadır. Eczanedeki ecza dolaplarından bazıları yanmıştır ve zabıt tutulmaktadır. İstidacı Refet Sadettin'e endişelenmemesi gerektiğini ve sigortanın zararı karşılayacağını söyler. Muadelet eczaneye girer ve kendisini takip ettiğini sandığı gözlüklü adam da içeriye girer. Gözlüklü

adam sivil bir polistir ve olayla ilgili soruşturma yapmaya gelmiştir. Yusuf, eczaneye kadın getirmekle suçlanır fakat Yusuf'un olayın yaşandığı gün izinli olduğu ispatlanır. Daha sonra Ünal eczaneye getirilir ve Gözlüklü tarafından sorguya çekilir. Ünal, o gece eczanede hiçbir kadının olmadığını ve kendisine ilk vuran kişinin Tahsin olduğunu söyler. Gözlüklü, sorduğu sorularla Ünal'ı iyice sıkıştırmaya çalışır. Bu sırada diğer karakterler Naciye'nin dün gece bir mektup bırakarak evi terk ettiğini aralarında konuşurlar. Yusuf Ünal'in verdiği mektubu saklar.

Soruşturmanın Kapanması ve Ünal'ın Melda'yla Gitmesi Bir süre sonra Melda dükkana girer ve aranan kadının kendisi olduğunu söyler. Melda çevredekilere reşit yaşta olduklarını ve istedikleri her şeyi yapabileceklerini söyler. Melda'nın ifadesi üzerine soruşturma kapanır. Sadettin ile Tahsin, çocuklarının bir ilişki yaşıyor olmalarına şaşırırlar. Tahsin Melda'yı evlatlıktan reddeder. Ünal Sadettin'e, Melda'yla birlikte Amerika'ya gideceğini söyler. Fakat Melda'nın Amerika'dan alacağını düşündüğu burs verilmemiştir. Bunun üzerine iki açık bir süre çalışmaya ve hayallerini bir süreliğine ertelemeye karar verirler.

Mahallelilerin Dayanışması ve Yıllar Sonra Ünal'ın Eczanenin Başına Geçmesi Ünal'ın gitmesi üzerine Sadettin mücadele etmekten vazgeçer ve eczacı malzemelerini Viçen'e satmaya karar verir. Tahsin de yaşananlardan dolayı pişman olur. Bir süre sonra Naciye'nin geri döndüğu görülür. Sefa'yla kaçmaktan vazgeçmiştir. Zira onunla mutlu olabileceğini düşünerek hata etmiş olduğunu anlar. Sadettin'in yanında bir kasierken Sefa'nın yanında bir biletçi olacaktır. Leman Sadettin'e, yaptığı bir ilacın kendisini iyileştirdiğini ve ilacın patentini alma konusunda ona sponsor olacağını söyler. Kızının yanına dönmeye karar vermiş olan Pehlivan dükkânını Sadettin'e devretmeye karar verir. Naciye'nin de teşvikleriyle Sadettin, eşyalarını Viçen'e satmaktan vazgeçer. Bu haber üzerine mahalleliler mutlu olurlar. Oyun Yusuf'un bitiş konuşmasıyla sona erer. Aradan sekiz yıl geçmiş ve Sadettin vefat etmiştir. Onun yerini oğlu Ünal almıştır. Fakat ilaç yapmakla uğraşmak istemeyen Ünal hazır ilaç satmaya başlamıştır.

Temalar

Gelenek 1950'li yıllarda Demokrat Parti'nin siyasi erk olduğu Türkiye Cumhuriyet'inde, toplumu oluşturan altyapılar ve üstyapılar tamamen değişmeye başlamıştır. Anamalcı dizgenin ülkenin yer yapısına etki etmesiyle birlikte toplum değişmeye başlar. Bazı kişiler bu değişime fazlasıyla uyum sağlarken bazıları da geçmiş değerleri korumanın mücadelesini verir. Yeni yetme zenginlerin oluşmasıyla birlikte züppe burjuva tiplerinin sayısı her geçen gün artar. Zenginler anadillerinden ziyade İngilizce ya da Fransızca gibi dilleri konuşmayı bir üstünlük göstergesi olarak görmeye başlarlar. İnsanlar her geçen gün daha fazla bireyselleşmeye ve kendi kabuğuna çekilmeye başlar. Oyun boyunca üzerinde durulan en önemli konulardan biri eski değerlerle yeni değerlerin çatışmasıdır. Fakat zaman içinde yeni değerlere uyum sağlayamayan kişiler ötekileşir, uyum sağlayanlarsa yabancılaşırlar. Oyunun sonunda kazanan anamalcı dizgenin getirdiği yeni değerler olur.

Ötekileşme Fazilet Eczanesi'nin sahibi olan Sadettin Dertsavar, eski usullerle eczacılık yapılması gerektiğini savunur ve her hastanın bünyesine göre ilaç yapılması gerektiğine inanır. Fabrikalarda seri bir şekilde üretilen ilaçları, sırf daha fazla para kazanmak için, satan eczacıları eleştirir. Zira bu eczacıların çoğunluğunun diploması ve liyakati yoktur. Rahatsızlığı ve herhangi bir sorunu olan her mahallelinin yardımına koşan Sadettin, maddi değerleri önemsemeyen ve manevi değerlerin savunuculuğunu yapar. Fakat Sadettin'in ailesindeki bireyler bile onu anlamaktan acizdirler. Zira hepsi çevrelerindeki insanlardan ziyade kendi geleceklerini düşünmektedirler. Toplumda yabancılaşmanın had safhaya ulaştığı bir dönemde Sadettin'in özlemlerini ve beklentilerini gerçek anlamda anlayan neredeyse hiç kimse kalmamıştır. Bundan dolayı mahalleliler tarafından olmasa da, meslektaşları ve zenginler tarafından ötekileştirilmiştir. Hatta kendi ailesi bile çoğu zaman onun isteklerine ve beklentilerine karşı çıkmıştır.

Yabancılaşma Müteahhit Tahsin Bey, mahalleye çokça faydası dokunan Fazilet Eczanesi'ni yıktırıp yerine kendisine rant kaynağı olacak bir blok bina yaptırmak ister. İşletmenin içinde bulunduğu zor durumu fırsata çevirmek ister ve dükkânın bir an önce boşaltılması için işletmeciye baskı yapar. Eczanenin mahalleliler için ne kadar önemli olduğunu kavrayamamış olan karakter kendi çıkarları doğrultusunda hareket ederek kar elde etme peşinde koşar. İncir ağacının kesilip köklerinin de temizleneceği gün eczanede yangın çıktığı için işletme boşaltılır. Böylece Müteahhit Tahsin Bey amacına ulaşmış olur ve kökü temizlenen incir ağacı eski değerlerin yok oluşunu temsil eder. Sadettin'in eşi Naciye, kendi mutluluğu ve refahı için kocasını terk ederek eski sevgilisi olan Müslim'le kaçmaya niyetlenir. Ünal da Naciye gibi toplumsal çıkarları göz ardı edip kendi hayallerinin peşinden

koşmak ister. Yabancılaşmayı temsil eden bir diğer oyuncu Melda da, insanların ekinel yabancılaşmasını temsil eder.

Aşk Başlangıçta birbirlerine çok uygun gibi görünmeyen iki farklı karakter, zaman içinde birbirlerine yakınlaşırlar. Bu karakterler Ünal'la Melda'dır. Tahsin'in kızı Melda'yla Sadettin'in oğlu Ünal arasında zaman içinde gelişen yakınlaşma, bir süre sonra aşk ilişkisine dönüşür. Oldukça Batı hayranı bir kadın tiplene olan Melda Ünal'ı, hayallerinin peşinde koşması konusunda tahrik eder. Kendisiyle ilgilenildiğini ve anlaşıldığını düşünen Ünal Melda'dan hoşlanır. Bir gece eczanede içtikleri alkollü içeceğin de etkisiyle sevişirler. O gece ikili arasında gerçekleşen diyaloglardan, Melda'nın batılı züppe gibi davranmasının sebebinin bir tür kendini koruma içgüdüsünden kaynaklandığı anlaşılır. Tahsin ile Sadettin gibi birbirlerine karşıt kişilik özelliklerine sahip olan karakterlerin çocukları beklentilerini gerçekleştirememenin intikamını birbirleriyle sevişerek alırlar. Sadettin'in yanında mutlu olamamış ve beklediği değeri görememiş olan Naciye Müslim'le kaçmaya karar verir. Fakat Sadettin'in yanında kasiyerlik görevi yapan Naciye, Müslim'in yanında da biletçi olacağını öğrenince çabalarının oldukça boş olduğunu anlar ve Sadettin'e geri döner.

Arkadaşlık Oyun boyunca okuyucunun/izleyicinin karşısına çıkan karakterlerin çoğunluğu bencil ve yalnızca kendisini düşünen tiplemelere. Bütün bunlara rağmen Sadettin, mahallelilerin sorunlarıyla hiçbir ayrımcılık yapmadan ilgilenmiştir. Mahalleliler, Sadettin'in zor gününde birlik olarak sorunların üstesinden gelmeye çalışırlar. Leman Sadettin'in ürettiği bir ilaca sponsor olur, İstidacı Refet dükkanının icra sürecindeki hukuki işlemleriyle ilgilenir ve Pehlivan dükkanını Sadettin'e devreder. Zor zamanlar yaşayan Sadettin'in sorunları karşısında organik bir refleksle bir araya gelen mahalleliler dayanışma içine girerler. Mahallelilerin dayanışması sayesinde Sadettin sorunlarının büyük bir çoğunluğundan kurtulur. Fakat Ünal, babasının vasiyetini yerine getirmeyi ve hazır ilaçlar satmaya başlar. Böylece yeni düzenin kazanmış olduğu vurgulanmış olur.

Kişi İncelemesi

Sadettin Dertsavar

(Açık/Sosyal)

Karakter "Altmış yaşlarında beyaz kabarı saçlı, gözlüklü, kalender, cana yakın bir adamdır" (Taner, 1994, s. 23). Fazilet Eczanesinin sahibi olan eczacı karakterin Ünal adlı bir oğlu ve Naciye adında bir eşi vardır. Değişen iktisadi düzenle birlikte fabrikasyon ilaç satmaya başlamış olan diplomasız eczacıları eleştirir ve geleneksel yöntemlerle eczacılık yapmakta ısrar eder. Hasta olan mahallelilerle yakından ilgilenir ve onların bünyesine göre özel ilaçlar hazırlar. İlaç üretebilecek kadar bilgili ve yaratıcıdır. Mahallelilerin bütün sorunlarıyla elinden geldiğince ilgilenmeye çalışır ve manevi değerlere çok önem verir. Eczaneyi yıkıp blok bina yaptırmak isteyen Tahsin Bey'e karşı gücü yettiğince direnir. İncir ağacının kesilmesi yerine eczane duvarının yıkılmasını göze alabilecek kadar duyarlıdır. Doğaya, insana ve ekine karşı oldukça saygılı ve sevgilidir. Oğlu Ünal'ın gençlik heyecanına kapılarak gelecekte mutsuz olmasını istemez ve onu gerçekçi olmaya teşvik eder. Eczacılığın yeryüzündeki en önemli sanatlardan biri olduğunu savunmaktadır. Mahallelilere karşı oldukça ilgili, sevecen, anlayışlı ve duyarlıdır. Eskiyle yeninin çatışmasında eski değerlerin savunuculuğunu yapar.

ÖRNEK ANILAR

Adil Yapmakta olduğu mesleğe saygı duyan ve uyulması gereken etik değerleri savunan Sadettin, eczacılığın tüccarlığa dönüşmesine karşı çıkar. Sadettin'e göre her ilaç hastanın bünyesine göre ayarlanmalı ve yan etkilere göre kullanılan maddenin dozajı yeniden ayarlanmalıdır: "Bir de şu teraziyi eczacılığın anası evladı, olmuşu olacağı, namusu haysiyeti budur işte. Yoksa selevon ambalajlı cici bicili kutularla vitrin avcılığı değil" (Taner, 1994, s. 23).

Sevecen Yaptığı işi aşkla yapar ve çevresindeki insanlara bunu yansıtır. Ona göre eczacılık mesleği özen isteyen, dikkat gerektiren ve bilgi birikimi isteyen bir iştir. Eczacının bizzat yaptığı ilacın hastaya daha faydalı olacağını düşünmektedir: "Ne anladım ben dozaj makinası ile yapılan ilaçtan. Sade toz ezmez bu havan. El ayasının sıcaklığı ile insan sevgisi de karışır ilacın terkibine" (Taner, 1994, s. 23).

Dikkatli İşini özenle yapar ve oldukça dikkatlidir. Eczanedeki eşyaların nereye ve nasıl konulacağı konusunda çalışanları yönlendirir. Yaptığı işte oldukça titizdir: "O bir şey değil. Alkol eter şişeleri var orda. (İçerden) Ocak yanarken bir devrildi mi diri diri yanarsın. Alimallah. Sağlamını ayrı koy" (Taner, 1994, s. 29).

Yardıms sever Mahallelilerin sorunlarıyla yakından ilgilenir. Her hastanın hastalığıyla yakından ve dikkatli bir biçimde ilgilenir: “Beş dakikanız varsa asma yaprağından sana bir pomat yapayım. Ham maddesi şurada hazır” (Taner, 1994, s. 35).

Ümitli Yaşadığı finansal sıkıntılardan gösterdiği çabalar sayesinde kurtulabileceğinden emindir. Eşi ve oğlu onu yeni usul eczacılık yapmak konusunda telkin ederler. Fakat o bu isteğe karşı çıkar. Naciye Sadettin’i borçların ödenmesi konusunda pek ahlaki olmayan yollara sokmak ister: “Naciye – İlacıyla, teçhizatıyla 70 bin lira vermezler mi eczneye? Dürnev Hanımlar, bak faizle geçiniyorlar. Piyasada para olmadığı için borç verene yüzde otuz faiz veriyorlarmış. Helak olmaktan da kurtulursun. Sadettin - Yani tefecilik. Yahu sen beni ne sandın hanım. Benim helak olduğum filan yok. Sık dişini biraz feraha çıkacağız. Gün doğmadan meşime şebden neler doğar” (Taner, 1994, s. 47).

Özgüvenli Eczaneyi bir an evvel boşaltması konusunda kendisini sıkıştıran Tahsin Bey’e karşı dik durur ve hakkını korur. Tahsin Bey onun borçlarını ödemeyi ve dükkanı bir an önce devralmayı ister. Fakat Sadettin Tahsin’in teklifini kabul etmeyecek kadar onurludur: “(Sinirlenmiştir) Beyim, ben sizden iane değil, mühlet istiyorum. Allaha şükür kendi işimi halletmesini bilirim” (Taner, 1994, s. 49).

Yaratıcı İşini oldukça önemseyerek ve severek yapan Sadettin, hem yaptığı işin hem de işini yaptığı ortamın geliştirilmesi konusunda yenilikçi fikirlere sahiptir. Zira zihnini ve yüreğini tamamen eczacılığa vermiştir: “(...) Tabiat nereye gitmiş de orayı şenlendirmemiş. Benim hayalimdeki eczane nasıldır biliyor musun evlat? Ya bir incirin ya bir çınarın altında. Çardaklı kahve gibi. Ortasında fıskiyeli havuzu da olmalı. Şarıl şarıl akan” (Taner, 1994, s. 62).

Vefalı Sadettin, eczacılık sayesinde hayatı boyunca geçimini sağlamış, ailesinin ihtiyaçlarını elinden geldiğince karşılamış ve mahalleliler tarafından sevilip saygı görmüştür. Oğlunun eczacılığı beğenmemesine ve mesleği küçük görmesine içerler. Zira sahip oldukları her şeyi eczacılığa borçludurlar: “Sadettin – Kendi canımdan kanımdan yoğurduğum öz evladım, oğlum harülhalefim, budalaca bir fikri sabit yüzünden... gücüme gidiyor Ünal. Çok güveniyorum. Ünal – (Ona yaklaşarak) Güce gidecek bir şey yok babacığım. Hep kendi açımdan görüyorsun. Seninkinden başka türlü açılar da olabileceğini düşünemiyorsun. (Kolunu onun omzuna atar) varsa eczane, yoksa eczane. Sence Ünal’ın hayattaki birinci vazifesi bu eczaneyi devam ettirmesi” (Taner, 1994, s. 73).

Müteahhit Tahsin Bey

(Kapalı/Vicdansız)

Karakter “Tahsin kısa boylu, tıknaz, kırmızı yüzlü, bembeyaz dişli, gür kaşlı kurt bir adamdır” (Taner, 1994, s. 48). Mahallenin müteahhit zenginlerinden olan Tahsin Bey, Fazilet Eczanesi’ni yıktırıp onun yerine blok bir apartman yaptırmak istemektedir. Yapmayı planladığı binayı bankacılara satacak ya da daireleri kiralayıp ciddi miktarlarda kazanç elde edecektir. Melda’nın babasıdır. Kızıyla yeterince ilgilenmemiş olan baba, onun Batı özentisi ve şımarık bir burjuva gibi yetişmesine sebep olmuştur. Tahsin Bey eczanenin boşaltılması konusunda Sadettin’e sürekli olarak baskı yapar. Sadettin’in borçlandığı kişilerden borç senetlerini satın alarak onu zor durumda bırakır. Tahsin Bey ilk olarak eczanenin yanındaki incir ağacını kestirir. Ağacın köklerinin temizlendiği gün eczanede yangın çıkar. Bu durum eski düzenin yeni düzene yenildiğini simgeler. Bütün çabaları sonucunda Tahsin Bey eczaneye sahip olur ve istediği blok binayı yaptırır. Fakat buna karşılık kızı Melda’yı kaybeder. Babasına küsen Melda onunla bir daha barışmaz.

ÖRNEK ANILAR

Buyurgan İnsanları küçümseyen Tahsin Bey, istediği şeyleri bir an önce elde etmek ister. Avukatı Ercüment’le birlikte eczaneye gelir ve Sadettin’le oldukça buyurgan bir üslupla konuşur. İstediklerini elde etmek konusunda hayli karardır. Bu uğurda her şeyi yapabilecek kadar gözü dönmüştür: “Adetimdir. Uzun konuşmam. Ne vakit çıkıyorsunuz?” (Taner, 1994, s. 48).

Küçümser Mahallede yaşayan sinir hastalarından biri olan Köse Mutu’yu aşağılar. Başka insanların dertleriyle ilgilenmez. Hatta dertli ve sefil görünen insanları küçümser, onlara acır: “(Bir sigara uzatır) hayvan gibi, ne tuhaf oluyor” (Taner, 1994, s. 50).

Öfkeli Sadettin’den umduğu tavrı görememesi ve beklediği cevapları alamaması üzerine sinirlenir. Sadettin dükkanı boşaltmama konusunda diretir ve Tahsin’e borçlarını ödeyene kadar beklemesi gerektiğini söyler: Sadettin – Bakıyorum her şeyi itlaf merakındasınız. Deliyi itlaf, inciri itlaf, eczaneyi itlaf. Tahsin - “Yolumun üzerine engel çıkardılar mı sinirlenirim” (Taner, 1994, s. 51).

Düzenbaz Sadettin'i zor duruma sokmak için, onun borçlu olduğu kişilerden borç senetlerini satın alır. Böylece Sadettin'i kendisine borçlu hale getirir. Borcunu ödeyemeyen Sadettin'i bu şekilde dükkanı boşaltmaya mecbur etmeyi amaçlamaktadır. Leman Naciye'ye bir konuşma sırasında duyduklarını anlatır: "Leman – Tahsin Beyle avanesi. Yatak odası kapısından kulak verdim. Ama ne olduğunu pek anlıyamadım. Senetler filan. Bir laf ediyorlardı. Ercüment'le solucan karı" (Taner, 1994).

Kurnaz Geceleri eczanenin içinde kadın dansöz oynatıldığını duyması üzerine, muhafazakarlık duygusuna sarılarak mahallelileri kendi tarafına çekmeye çalışır: "Refet – O sizi ilgilendirmez galiba. Tahsin - Nasıl ilgilendirmemiş. Namuslu bir mahalle ortasında, namuslu bir müessese sayılan eczanenin geceleri garsoniyer olarak kullanılmasına buranın mal sahibi olarak ben nasıl ilgilenmezmişim" (Taner, 1994, s. 98).

Çıkarıcı Mahalleliler için oldukça önemli olan eczaneyi yıktırıp, tamamen şahsi çıkar elde edebileceği bir blok bina yaptırmak isteyen Tahsin oldukça çıkarıcıdır: "Recai – Ne oldu sizin tahliye meselesi hemşire hanım? Naciye – Temel ruhsatını almış, projeyi de tasdikten geçirdi. Ünal – Blok apartman dikecekmiş. Recai – (...) Alt katına da dükkan yapar artık. Yusuf – Bankalara kiralayacakmış" (Taner, 1994, s. 17-18).

Vicdansız Mahallenin asırlık incir ağacı da yeni sistemin ve Tahsin'in açgözlülüğünün kurbanlarından biri olur: "Recai – Bu inciri de sökecekler mi? Yusuf – Sorar mısınız? (Taner, 1994, s. 19).

Ünal Dertsavar

(Duygusal)

Karakter "Atletik bir vücudu ve boynunda birçok delikanlılarda olduğu gibi madeni madalyon vardır" (Taner, 1994, s. 78). Sadettin'in ilk eşinden olan oğlu Ünal yirmi üç yaşlarındadır. Babasının ısrarları üzerine eczacılık fakültesinde okumaktadır fakat asıl yapmak istediği iş heykeltıraşlıktır. Roma'da eğitim almak istemektedir ve İtalya'dan gelecek mektubu bekler. İtalya'ya gidebilmek için sandalını satmış ve babasını karşısına almıştır. Babası onun eczacılık fakültesini bitirip dükkanın başına geçmesini ister. Fakat Ünal, ailesinin ve toplumun çıkarlarını göz ardı ederek kendi isteklerinin peşinde koşar. Bu durum onu bencil bir karakter gibi göstermektedir. Yeni çağın gerekliliklerine uyum sağlamak isteyen fakat bundan dolayı sürekli babasıyla çatışmak zorunda kalan Ünal ne yapması gerektiği konusunda karar vermekte bocalar. Fakat en sonunda, Melda'nın teşvikleriyle, babasının isteklerine ve beklentilerine karşı gelip kendi hayallerinin peşinden gitmeye karar verir. Gençlik heyecanı ile hayallerinin peşinden gitmeye çalışmış olan Ünal bunları gerçekleştiremez. Bundan dolayı babasının eczacı dükkanını o yönetmeye başlar. Fakat babasının ölümünün ardından hazır ilaçlar satmaya başlar. Zira ilaç yapmakla uğraşmak istememektedir.

ÖRNEK ANILAR

Meraklı Kişilik özellikleri bakımından Ünal meraklı bir karakterdir. Melda'ya fakülteden kovulma sebebini sorar. Güzelliğinden etkilendiği genç kızla yakından ilgilenir: "(Alır) İkinci defa neden kovulmuşunuz?" (Taner, 1994, s. 43).

Sitemkar Sadettin Ünal'ı daha önce hiç görmediği bir kızla evlendirmeye çalışır. Ünal, onun hayatını yönetmeye çalışan babasına sitem eder. Ünal Sadettin'den farklı olduğunu söyler ve kendi geleceğini kendi başına belirlemek ister: "Sadettin – Şahap Beye canım. Kızı görmeye. Neveser'i. Ünal – Ben sana ne fenalık yaptım baba?" (Taner, 1994, s. 59).

Düşünceli Ünal, İtalya'ya gitme konusunda diretir. Babasının İtalya'dan gelen mektubu sakladığını öğrendiğinde ona sinirlenir. Söylemleri ve eylemleriyle babasını üzdüğünü fark eder ve onun gönlünü almaya çalışır: "Sana söylüyorum baba. Git yat ne olur. (Sadettin cevap vermez) Niye bir şey konuşmuyorsun" (Taner, 1994, s. 71).

Kararlı Heykeltıraş olmak isteyen Ünal, Roma'da eğitim alabilmek amacıyla gerekli olan parayı elde etmek için sandalını satmıştır. Babasının bütün engellemelerine ve itirazlarına rağmen, hayalinin peşinden gitmekte kararlıdır: "Sandalın parasını aldım. Bin lira da birikmiş param var. Gideceğim her şeye rağmen" (Taner, 1994, s. 72).

Umursamaz Babasının ölümü üzerine dükkanı devralan Ünal, ilaç yapmak kendisine zor geldiği için hazır ilaç satmaya başlar. Onun da eczacılıkta yeni usul yöntemleri kullanmaya başlamasıyla yeni düzen zafer kazanır: "Ünal bir yıl sonra geldi, babası ile barıştı. Söz aramızda heykelciliğe de pek

istidadı yoktu. (...) Ünal rahatına geldiği için eczanede hazır ilaççılığa gidiyor” (Taner, 1994, s. 114-115).

Hayalperest Heykeltıraşlıkta yeteneği olduğunu düşünen Ünal, sandalını satarak elde ettiği ve biriktirdiği parayla Roma’da eğitim almanın hayalini kurar. Babası onu gerçekçi olmaya yönlendirse de gençliğin verdiği heyecanla Ünal burnunun dikine gider. Fakat heykeltıraşlıkta pek yeteneği olmadığı ortaya çıkar ve mahalleye geri dönüp babasının işini devralır: “Recai – Hala İtalya rüyası mı? Ünal – Erdoğan’dan telgraf bekliyorum. Geldi mi yallah. Çalıştığı fabrikada iş bulacak” (Taner, 1994, s. 18).

Kaynakça

Taner, H. (1994). *Fazilet Eczanesi*. Ankara: Bilgi Yayınevi.